

# Kaasrahastamiskohustuse üldised põhimõtted

## Olulised mõisted:

Riigieelarveline kaasfinantseering (ReKF)

Riiklik kaasfinantseering (RKF)

Omafinantseering (OF)

**EL kaasfinantseerimise määr** – Euroopa Liidu määrustes kasutatav mõiste, mis tähistab EL toetuse määra (nt 70%) ja mitte riikliku kaasfinantseeringu osa.

### VÄLISTOETUSE KAASRAHASTAMISKOHUSTUS

|                                                                                                                         |                                                            |                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| RIIGIEELARVELINE KAASFINANTSEERING                                                                                      |                                                            | OMAFINANTSEERING                                   |
| Toetust saava asutuse eelarves liigil_40<br>Toetust edasi andva asutuse eelarves liigil 32 (välistoetuse osa liigil 41) |                                                            | VA/toetuse saaja eelarves liigil_20, 43            |
| RIIKLIK KAASFINANTSEERING                                                                                               | KESKSELT ERALDATUD<br>OMAFINANTSEERING VV OTSUSE<br>ALUSEL | TOETUSE SAAJA EELARVEST<br>KAETAV OMAFINANTSEERING |
|                                                                                                                         |                                                            |                                                    |

Ühtekuuluvuspoliitika fondide kaasrahastamiskohustus Eesti riigile kehtestatakse prioriteetsete suundade (perioodil 2014-2020) või prioriteetide (perioodil 2021-2027) lõikes. Euroopa Liidu toetuse osa (nt 70%) kasutamiseks tuleb Eesti riigi poolt lisada riiklik kaasfinantseering või toetuse saaja omafinantseering. Välistoetuse summa ja EL toetuse määr, riikliku kaasfinantseeringu summa ning toetuse saaja omafinantseering kehtestatakse struktuurivahendite 2014-2020 perioodi **meetmete nimekirjas** ja 2021-2027 perioodi **meetmete nimekirjas** vajadusel keskmise määrana meetme tegevuse või meetme kohta ja toetuse andmise tingimuste õigusaktis. Juhul kui antakse riigiabi või on kaasfinantseerimise määr muul põhjusel projektide vaates diferentseeritud, on projektitasandi toetuse ja omafinantseeringu määrad fikseeritud projekti taotluse rahuldamise otsuses.

Riikliku kaasfinantseeringu määr prioriteetsete suundade lõikes võib olla erinev ja seda, millises ulatuses lisatakse fondile, meetme tegevusele (perioodil 2014-2020), või meetmele (perioodil 2021-2027) riiklik kaasfinantseering või tuleb toetuse saajal lisada omafinantseering, otsustatakse läbirääkimiste käigus rakenduskava koostamise, riigieelarve strateegia või meetmete nimekirja koostamise või muutmise protsessis. Juhul kui ühe meetme tegevuse või meetme all tehakse mitu erinevate määradega toetuse andmise tingimuse õigusakti, fikseeritakse välistoetuse, riikliku kaasfinantseeringu ja omafinantseeringu määrad vastavas õigusaktis arvestades meetmete nimekirjas kehtestatud. Otsused riikliku kaasfinantseeringu eraldamise või mitteeraldamise kohta tehakse kogu toetuse andmise perioodiks või

kuni erandkorras tehtava uue otsuseni.

Erandkorras võib RM avada juba õigusaktides kokku lepitud riikliku kaasfinantseeringu eraldamise kokkulepped ja vastavalt riigi eelarvepositsioonile või Vabariigi Valitsuse poliitikamuudatustele ja/või muutunud prioriteetidele teha ettepanekuid riikliku kaasfinantseeringu osakaalu vähendamiseks või suurendamiseks ka rakendusperioodi/ projekti käigus.

Kui ReKFi ette nähtud ei ole, täidab kaasrahastamiskohustuse toetuse saaja omafinantseeringuna, ehk siis tuleb eelarve leida toetuse saajal endal. Kui toetust saaval riigiasutusel puuduvad vahendid ning tegemist on olulise ja vajaliku projektiga, on võimalik **RES** koostamise protsessis esitada lisataotlus puuduva omafinantseeringu (osa) katmiseks riigieelarvest. Lisataotluse alusel esitatud projekti vastavust kaasrahastamise eraldamise põhimõtetele analüüsitakse lähtuvalt sisulisest vajadusest ja probleemi ulatusest, seostest riigipõhiste soovitude ja/või EE2035 arenguvajadustega, mõjuga riigieelarvele jne. Juhul kui RES protsessis lisavajaduse taotlust ei rahuldata, peab toetuse saaja leidma vahendid omafinantseeringu katteks oma eelarvest. Täpsemad juhised konkreetse eelarvestrateegia protsessi lisataotluste esitamise viisi ja esitatavate andmete kohta annab Rahandusministeerium iga eelarvestrateegia protsessi eel.

Aasta jooksul lisanduvate projektide omafinantseeringu katab toetuse saaja oma eelarvest. Toetuse saaja võib vajadusel esitada järgmise aasta RES protsessis lisataotluse puuduva omafinantseeringu osa katmiseks. Lisataotluste menetlemisel eeldatakse, et toetuslepingute sõlmimiseks on olemas valdkonnaspetsiifiline vajadus. Seega, ka rahastamine peaks toimuma koos valdkonna rahastamisega. Sellest tulenevalt on üldjuhul otselaekuvate toetuste kaasfinantseerimiskohustuse korral tegemist toetuse saaja eelarvest kaetava omafinantseeringuga.

### **Kaasrahastamiskohustus kavandatakse riikliku kaasfinantseeringuna üldjuhul järgmistel juhtudel:**

- reformidele, mis toovad kaasa edasise kokkuhoiu, suurendavad riigi tulu või muudavad tänaseid pakutavaid riigi teenuseid, mille tulemuseks on märkimisväärne teenuste kättesaadavuse ja/või kvaliteedi kasv;
- pilootprojektidele, mille käigus testitakse nt uusi teenuseid ja testperioodi tulemusel otsustatakse (nt hindamise alusel), kas teenused on vajalikud ning nende pakkumine põhjendatud ja riigipoolne rahastamine peab jätkuma;
- valdkonnaülestele ühekordsetele laia mõjuga investeringutele; riigile strateegiliselt olulistele tegevustele;
- uutele lisanduvatele tegevustele.

### **Kaasrahastamiskohustus kavandatakse omafinantseeringuna toetuse saaja eelarves üldjuhul järgmistel juhtudel:**

- tegemist on asutuse põhitegevusega, mis peaks jätkuma ka pärast välistoetuse lõppemist;
- vahendatava välistoetuse sihtrühmaks on erasektor, KOVid, muud mitteriigieelarvelised asutused;
- otselaekuvate (välis)toetuste, sh avatud taotlusvoorudega jagatav toetus (sihtrühmaks võivad olla ka riigiasutused) eesmärgiga tagada esitatavate projektide vajalikkus toetuse saajale (valmidus ka ise osaleda);

- elluviidav tegevus koosneb suures mahus koolitustest, lähetuskuludest, palgakulust.

**Kontakt:** [juhan.anupold@fin.ee](mailto:juhan.anupold@fin.ee)

Viimati uuendatud 06.12.2023